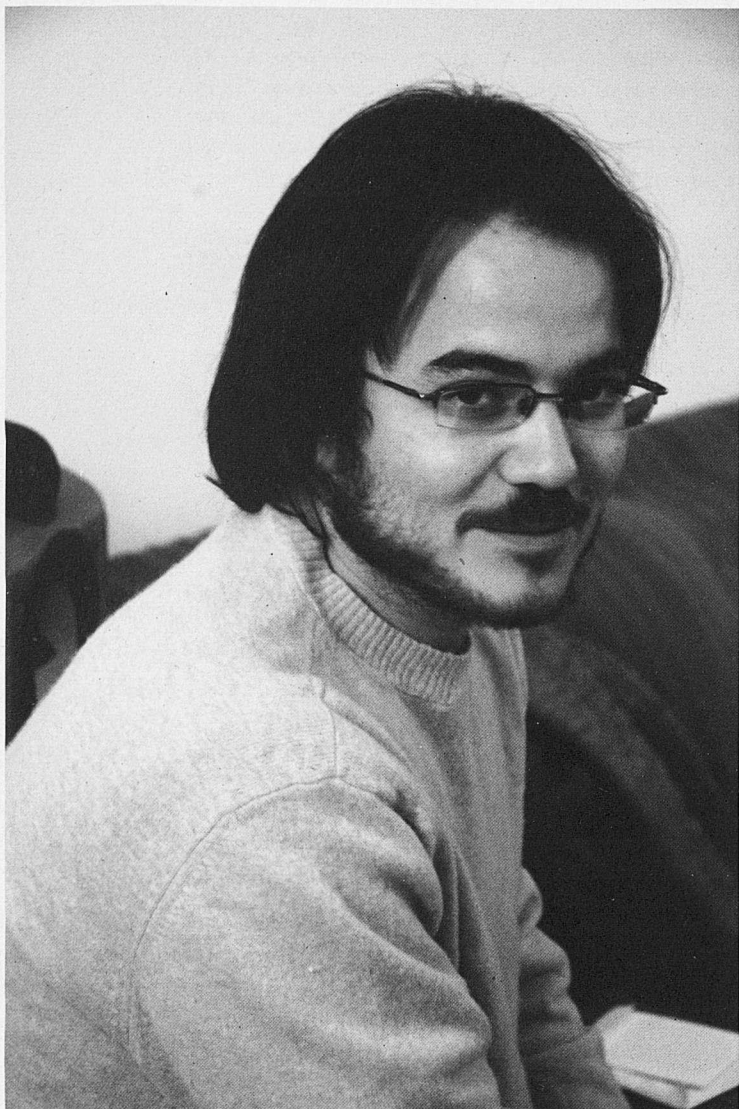

Conversa amb Ernest Riera: sessió de cinema en bona companyia

Àngela Coronado

Hem quedat amb Ernest Riera per poder conèixer part de la seva obra. Llicenciat en dret per la Universitat de les Illes Balears, aquest jove cineasta mallorquí de trenta-un anys destaca per haver travessat les nostres fronteres cercant la identitat creativa, de fet, ha desenvolupat la major part de la carrera a l'estranger, concretament a Anglaterra.

Ha treballat a Gatlin Pictures i Defiant Films, productores britàniques, en qualitat d'assistent de producció, i actualment és lector de la University of Westminster i coordinador del mòdul de Pràctica de Producció Cinematogràfica Contemporània, a més, treballa com a productor en la Lonely Crow Productions.

Visionam el seu darrer curtmetratge *The Mother*, en super-16, d'una senzillesa formal i argumental meravellosa, amb una protagonista tractada amb autèntica tendresa, i part dels episodis de *When Evil Calls*, on feia de director de la segona unitat,

produïda per Zone Horror, un canal de terror, i rodada a Anglaterra, que es tracta de la primera sèrie de terror feta per a telefonia mòbil. Són vint episodis d'un minut i mig que, amb el leitmotiv "tens un desig" i una gran dosi d'humor negre, et conviden a convertir en malsons els teus anhels. És interpretada per Jennifer Lim (*Hostel*) i Dominique Pinon (*Amélie, Delicatessen*), entre d'altres. Recentment s'ha editat com a llarg per ser distribuïda en DVD.

Hi conversam per conèixer més en profunditat la seva tasca cinematogràfica.

Pregunta. Has realitzat estudis de cinema a la Solent University i, a la University of Westminster, un Màster d'Esriptura de Guió i Producció.

Com va ser la decisió de cursar estudis a l'estranger? Consideres, com molts de nosaltres, pobre l'ensenyament de cinema a les nostres illes?

Resposta: Vaig cursar batxillerat, tercer de BUP i COU, a Anglaterra i em va agradar el mètode d'estudi: t'ensenyen a pensar i reflexionar.

Aquí vaig estudiar dret, un professor davant uns tres-cents alumnes, eren classes molt magistrals, un té el coneixement i els altres l'aprenen. A Anglaterra la pedagogia és molt diferent, en taula rodona, més participativa, són presentacions contínues.

Vaig pensar que estudiar cinema a les Illes seria aprendre només la part tècnica i, com que ja coneixia bé l'idioma... M'imagín que avui dia hi ha escoles molt bones, sé que n'hi ha un parell, però no sé exactament què fan, ni en conec el pla d'estudis.

P. És necessària, per no dir imprescindible, la creació d'uns estudis de cinematografia en condicions? Per exemple, a la carrera d'Història de l'Art només hi ha una assignatura, Història del Cinema, i dues d'optatives: Teoria i Pràctica del Teatre, que pertany a una altra carrera, i Història de la Fotografia.

R. Estaria molt bé que es pogués fer en l'àmbit universitari, en profunditat i, si es pogués mesclar la teoria i la pràctica, seria ideal perquè hi ha moltes escoles que es dediquen principalment a la part tècnica, però no a la creativa o teòrica, no estudien la imatge des d'un nivell més reflexiu. Pot ser que es faci a Barcelona, no sé.

P. Creus que seria necessari fer més incidència en aquest tema a primària o secundària?

R. Sí, crec que actualment els al·lots ja utilitzen la imatge des de petits, la gran majoria ja saben utilitzar el Windows Movie Maker. Es necessita que l'educació evolucioni, adquireixi els canvis que ja es donen a la pràctica perquè, tal vegada, li manca modernitat, incorporar aquestes noves dades.

P. Com a assistent de direcció, has participat en vídeos musicals com *What Goes Up* de Sonny J. Mason, emès per MTV Channel, anuncis publicitaris com la campanya de nadal ASDA 2007, i curtmetrat-

ges: *Skauch* (Roy Perkinson, 2003), en vídeo digital, *What Do You Think You Are Doing?* (Dimitris Diakouloulous, 2003), en digital, i *Solitary* (Anvari, 2006), super-16. Ja, en el camp del llargmetratge, a *Beyond The Rave* (Mathias Hoene, 2007), en alta definició, de la Hammer Films, protagonitzada per Sadie Frost, Norah Jones i Ingrid Pitt, la primera pel·lícula rodada per la mítica Hammer després de 20 anys.

Continua essent una petita productora?

R. Sí, és encara una productora petita, la pel·lícula no té un pressupost molt elevat. Per a aquesta, es varen posar en contacte amb una altra, Pure Grass Film, perquè els fes la producció i ells es varen ocupar més de la part del màrqueting. Ara acaben d'anunciar el següent rodatge.

P. I com qualificaries l'experiència?

R. De fantàstica. Molt entretinguda. Com que es tracta de pel·lícules de baix pressupost, moltes vegades la gent hi fa diferents tasques i no hi ha una jerarquia tan marcada. Té un ambient relaxat, és un rodatge d'aproximadament un mes i mig i acabem essent una família.

P. T'han proposat participar a la següent?

R. Sí, no exactament a la següent perquè es roda als Estats Units, però per a la pròxima el cap de producció em va trucar per fer una feina i li he hagut de dir que no, perquè estava muntant *Forest of the Damned II*, el meu darrer projecte.

P. Continua la Hammer amb l'estela de les seves produccions característiques o es pot parlar d'un nou inici?

R. Aquesta pel·lícula —*Beyond The Rave*— és episòdica i està feta especialment per a descàrrega d'Internet, prova de la seva adaptació als nous temps. S'ha penjat a Myspace-tv per poder descarregar-se'n els diferents episodis. També s'ha editat en DVD per veure-la sencera.

La història es la següent: uns vampirs que celebren una Red Party per tal de menjar-se els convidats i convidades.

P. Encara té l'erotisme característic de les darreres produccions?

R. Aquesta en concret té un humor molt descarat i, per tant, no podem parlar de subtilesa.

P. En qualitat de productor has treballat en diferents camps. En televisió: *The Making of Dark Hunters* (Ruz/Riera, 2003) i *Discovering Flamenco*, emès a Southampton el juny de 2004. En curtmetratges: *A Television* (Sophia Hubert, 2003), en super-16; *The Forest of Wisdom* (2004), en super-16, i *Pretèrit perfecte* (2006), en digital, interessant reflexió sobre el pas del temps, ambdues de Toni Mir, el teu germà i també cineasta; i *Unborn* (Justin Trefgarne, 2007), super-16, seleccionada en l'Edinburgh Film Festival.

R. *Dark Hunters* és un llargmetratge de Johannes Roberts i aquest *making* ha estat el meu primer documental.

Unborn és molt interessant, perquè, a part de ser seleccionada per a Edimburg, el seu director ha ajudat a desenvolupar els guions de llargmetratges com *Pride & Prejudice* (*Orgullo y prejuicio*), entre d'altres. Va ser professor meu a la universitat.

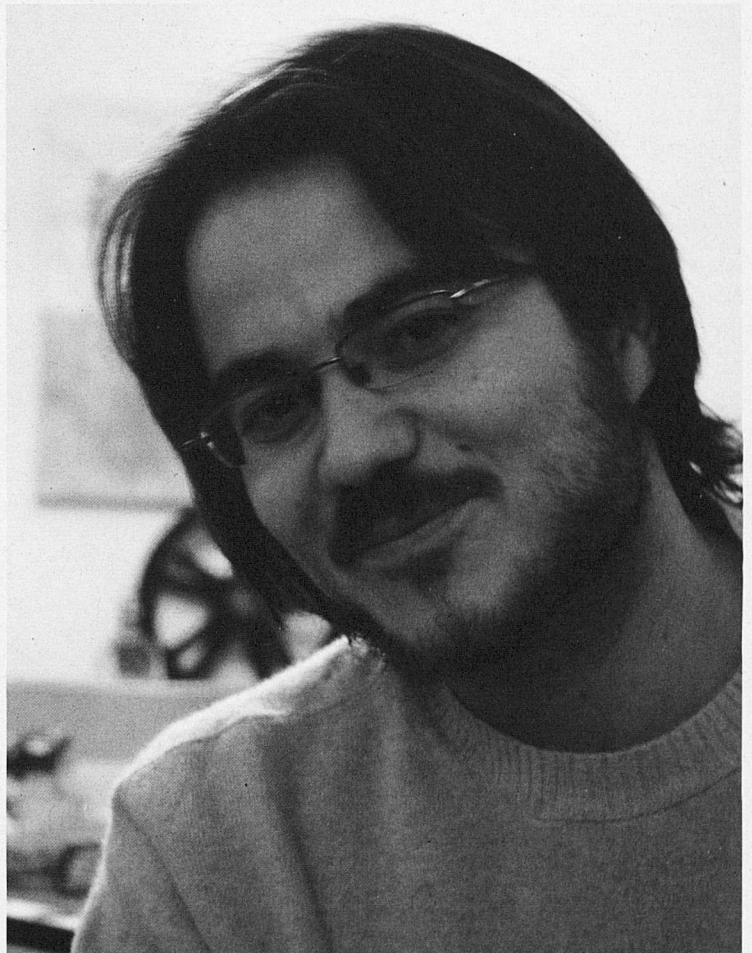
P. En quin camp et trobes més còmode? Televisió o cinema?

Fotograma de *When the Evil Calls*

R. A mi el que m'agrada és el cinema. També em faria molta il·lusió fer un documental.

Quant als mètodes, hi ha diferències en el camp de la producció. Però en televisió no en tinc gaire experiència, quasi tot el que he fet és ficció.

Sí que vull destacar la tasca com a assistent de producció a un canal indi, *Diamond Creative and Channel S* on feien, entre d'altres productes, anuncis.

Hammer Girl
revisited

P. En relació amb la direcció, podem esmentar els curtmetratges següents: *Rhythm*, 2002, super-16; *Cup of Tea*, 2003, super-16; *Tube Starter*, 2004, vídeo digital; *Bum Starter*, 2004, vídeo digital; *Sometimes*, 2004, super-16; *Lonely Hearts*, 2007, super-16; *Help. There Is a Man In My Bed*, 2007, alta definició.

R. Cap dels meus curtmetratges no s'ha distribuït. I, de fet, no m'he presentat mai a cap festival, no sé per què.

P. Hi ha el pensament de fer-ho?

R. No, perquè per mi són coses personals, són exercicis.

P. Els vares rodar mentre estudiaves?

R. Sí. Bé, aquest que hem vist ara [es refereix a *The Mother*], no. No són curtmetratges ambiciosos especialment, hi ha gent amb pressuposts enormes per fer-ne un. Fixa-t'hi: va arribar un moment en què, per qüestions econòmiques i ja que quan no estic rodant em sent molt nerviós, vaig pensar escriure un guió sense personatges.

P. Com estaria tractat, amb una veu en off?

R. Evidentment. De vegades aquestes limitacions et fan ser més creatiu.

P. Gaudeix el curtmetragisme de més independència i afavoreix més l'experimentació?

R. Ets més lliure. Et permet ser més aventurer, fer coses diferents i, a més, fer errades

P. Els consideres com una mena d'aprenentatge.

R. Els curtmetratges de per si és molt difícil que surtin rendibles, hi ha molts pocs mitjans de venda de curtmetratges, per tant, en si no és un producte per guanyar doblers. Un llargmetratge sí, un llarg ha de recuperar la inversió.

P. Has rodat en diferents suports, quin t'agrada més? M'imagin que l'elecció d'aquest influeix tant en el procés de realització com en el resultat final.

R. No he rodat cinema en 35 mm. Sobretot he treballat en super-16 i alta definició.

Rodar en alta definició és més econòmic. Quan un roda en 16, té un altre tipus de disciplina. La diferència seria com escriure a màquina una novel·la o escriure-la a mà, o a ordinador: et fa canviar l'estructura. En 16 necessites planificar més abans de rodar i, si tens un pressupost baix, has de fer més assaigs.

Respecte de la qualitat d'imatge, avui dia els avanços són tan grans que és molt difícil veure la diferència entre un suport i un altre. Ara, a les càmeres digitals els posen uns adaptadors de 35 mm. Es nota un poc, com per exemple, en la profunditat de camp.

P. En el camp del llargmetratge has participat en l'esmentada *When Evil Calls* (Johannes Roberts, 2006), i en l'actualitat ets a punt d'acabar la post-producció de *Forest of the Damned II*, produïda per Lonely Crow Productions, rodada en alta definició i de la qual ets també realitzador.

Respecte d'aquesta darrera pel·lícula, podries avançar-nos qualque cosa de la història?

R. És una història... Com explicar-ho... [Riu.] Està adreçada a un mercat molt concret, com el de les pel·lícules de terror. Es tracta d'un producte comercial, fet pel qual consta dels elements que la puguin vendre millor: dones nues, vampirs...

P. Sembla que parlem de la Hammer.

R. Sí, és un estil Hammer: vampirs i al·lots joves perduts a un bosc.

Te'n farà una petita sinopsi: un grup d'amics va a passar un cap de setmana a una illa deserta i es troben amb una al·lota nua a la platja. A partir d'aquí vol ser una espècie d'*Alien versus...* [Riu.] La primera part seria del gènere de fugida, individus que contínuament escapen d'un monstre. He intentat fer amb la segona un producte més psicològic, més basat en els personatges.

P. Has participat en el guió?

R. Sí.

P. Qualificaries l'experiència de gratificant?

R. Sí. Va ser una passada. Està rodada a Londres i Dorset, una altra vegada amb poc pressupost i amb un equip molt petit.

P. Crec que estàs fent el muntatge a Viena.

R. Sí, el director de fotografia, John Raguét, que és un especialista en pel·lícules de por, em va recomanar Rainer Antesburger, el muntador.

La història està rodada en un temps limitat: dues setmanes i mitja. Això normalment ho fas en un curt, no en un llarg, rodar-la en cinema no hauria estat possible.

Hi ha una cosa bastant graciosa d'aquest tipus de pel·lícules de por, que és la manera com es venen. Al Festival de Canes, per exemple, perquè vegis de quin tipus de mercat parlem, es venen en base al pòster, o al tràiler, qualque nom ajuda; van directament a DVD. Estan ja fetes per atraure un determinat tipus de compradors que normalment s'aixeca als cinc minuts i no les veu senceres; és un producte comercial, pensat per a una audiència específica. A Canes hi ha el mercat i el festival, dues coses completament separades. Al mercat hi ha agents de venda i distribuïdores, es compren els drets per distribuir a un territori. Això desmitifica la part romàntica, artística del cinema. Les formes com es venen responen al tipus de mercat.

P. Es tracta d'un treball d'encàrrec que et permetrà poder realitzar un projecte propi. Ens en podries comentar qualque cosa?

R. Seria *Un toc de color* o *Una pinzellada de color*, en anglès *A Touch of Colour*, encara no n'he traduït el títol. La història tracta d'un al·lot que té problemes d'expressió i ho fa amb dibuixos primer i després, quan el paper no li és suficient, amb graffitis.

Estic mirant si a Anglaterra interessa, encara no he intentat cercar finançament a Mallorca o Barcelona o qualque productora espanyola. Em faria ganes rodar-la aquí a Barcelona.

P. Aquí de cada vegada hi ha més productores petites i tal vegada un producte així els interessaria. T'agradaria fer feina a la nostra illa i en la nostra llengua?

R. Ben aviat. [Vegem si qualque productora s'anima.]

P. El guió és teu?

R. Sí, és el tercer o quart any que faig feina en ell, es tracta del meu nadó. Quant a les altres pel·lícules, les de por, és graciós perquè no és el meu gènere però t'acaba enganxant: psicologia i motivacions dels personatges. Ja no es tracta simplement d'una història de persones a les quals els passen coses horribles, i si els personatges estan ben desenvolupats...

P. Què t'agrada més: el procés d'escriptura, de realització o de muntatge?

R. En certa manera tot, tot està interrelacionat. La part més econòmica és l'escriptura, és menys estressant si no tens una data límit.

P. Quins temes t'interessa tractar? Més de tipus social?

R. Crec que sí. Històries que tinguin grisos, que no siguin de blanc i negre, històries de personatges reals que et podries trobar pel carrer, com la meva veïna, històries que t'ajudin, que et puguis identificar i sentir-te menys aïllat.

P. Ets nebot de l'escriptora Carme Riera, autora entre d'altres de *Te deix, amor, la mar com a penyora*, penses que ha influït en la teva narrativa cinematogràfica?

R. Volia adaptar-li una història curta titulada *Què hi seria n'Àngela?* Fa temps que en tinc ganes. És una història molt personal, molt propera a la família.

P. Quins referents cinematogràfics més directes tens?

R. Això va per etapes, depenent de l'experiència del dia anterior, depenent de com et trobes. Hi ha pel·lícules que t'influencien molt en una etapa de la teva vida, i van canviant, algunes de les obres revisades no t'agraden temps després.

Hi ha d'altres que t'animen a rodar, com, per exemple *Gato negro, gato blanco* (*Black Cat, White Cat*) d'Emir Kusturika. Depèn de la situació ànima i vital.

P. I qualque director emblemàtic, qualque gènere?

El retorn de la Hammer: *Beyond the Rave*

R. El clàssic seria dir Howard Hawks, Andrej Tarkovskij, Stanley Kubrick [rialles], són pel·lícules per a les quals no passa el temps i sempre gaudiries de veure-les.

Dels directors actuals destacaria Nuri Bilge Ceylan, d'origen turc, autor de *Climates (Los climas)* i *Uzak*. Aquesta primera em vaig deixar al·lucinat. També Ulrich Seidl, autor d'*Import/Export*.

P. Molts dels nostres directors han fet el pas al llargmetratge, tenim l'exemple de Rafa Cortés amb *Jo i*, en l'actualitat, Toni Bestard i Nofre Moyà es troben en fase de preproducció dels seus primers llargmetratges. Creus que l'illa gaudeix d'un bon moment cinematogràfic?

R. Jo em va encantar. Crec que tenim molt bons cineastes a Mallorca: Rafa Cortés, Toni Bestard, Agustí Villaronga. Estam en un bon moment cinematogràfic.

Fa molts d'anys que som a fora, em sent bastant desconnectat, però cada any que torn veig més moviment, és un bon símptoma. Si es fa la filmoteca, serà un avanç enorme.

P. Darrerament s'ha fundat l'ACIB, Associació de Cineastes de les Illes Balears, consideres necessària una associació d'aquestes característiques?

R. Tot el que ajuda a promoure el cinema en principi és bo, suposa més representació, dóna força al cinema.

P. Ha democratitzat el cinema l'ús de l'alta definició?

R. Dóna l'oportunitat a gent, a noves creacions. Està molt unida als avanços tecnològics i Internet. Es descarreguen massa pel·lícules d'Internet, aquest fet afecta el cinema destinat a ser distribuït en DVD. És a dir, també la democratització està fent mal a la indústria, però a quin nivell? A qui està fent mal realment? A les grans productores o també a les independents? Sí a la democratització, però també convé tenir en compte altres conseqüències.

P. Es nota l'actual crisi econòmica en el sector audiovisual?

R. Com a bon cineasta sempre he estat en crisi [Somriu.] No sent la diferència, però sí que tinc companys a Anglaterra que troben ara més dificultós trobar els fons que necessiten per enllestir els projectes. Sembla que ha canviat el tipus d'inversors: Els corrents han deixat de fer-ho, però l'altre dia vaig llegir que els d'alt risc comencen a invertir en cinema.

Proper, humil, obert, la seva conversa t'ánima a desenterrar antics projectes, treure la pols de la càmera i tornar a contar històries. ■

